Kis-Czell, 1899 I. évfolyam. 5. szám. Vasárnap, jul 30

# KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG

Mejelen minden vasárnap.

Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Egy évre . . . . 4 frt. Negyedévre . 1 frt — kr.
Fél évre . . . . . Egyes szám ár — „ 10 „

Hirdetések árszabály szerint szamittatnak.

FŐSZERKESZTŐ
HUSS GYULA.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
HUSVÉTH SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyurmati-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

**Tisztelettel kérjük mindazon vidéki olvasóinkat, kik lapunk eddig megjelent számait megtartották, kegyeskedjenek az évnegyedre járó csekély előfizetési dijat mielőbb beküldeni. Lapunk fenntartása tetemes anyagi áldozatot igényel, igy mi is csak ugy tudunk megfelelni kötelezettségeinknek, ha olvasóink az előfizetési pénzeket rendesen beküldik.**

**Tisztelettel:**
**A KIADÓHIVATAL.**

## Petőfi Sándor.

Gyászünnepet ül ma Magyarország; ünnepi gyászzászlókat lenget a lanyha szellő Kárpátoktól az Adráig nagy költőnk, Petőfi emlékére, ki 50 évvel ezelőtt halt hősi halált a csatatéren hazája védelmében, a dicső magyar szabadságharczban. Ötven évvel ezelőtt e napon, a segesvári csatatéren omlott ki Petőfi Sándor vére, a halhatatlan emlékű lánglelkű költőnek megszünt nemes szive dobogni, az a nemes szív, kinek minden dobbanása a hazájáé volt. A lángoló hazaszeretet vitte a csatatérre s ott lelte hősi halálát. A segesvári csatatéren alussza örök álmát a hazáját forrón szerető költő, sirhalmát befedte a moha, begyepesedett, teste már elporladt, de emléke élni fog örökké, végtelen időkig, amig ez édes hazában magyar szó zeng.

Petőfi Sándor a magyar nemzet költője volt. Lánglelkével hangot és alakot adott nemzete érzésének. A szabadságért, szeretetért élt és halt s nemzetének dicsőségéért, hirnevéért küzdött egész életében. A magyar nemzet minden időkben megemlékezett nagyjairól, lerótta a kegyelet adóját nagyjai iránt mindenkoron és akinek emlékére ma a segesvári csatatéren gyászünnepet ül, egyike azok közül, kinek hazája boldogsága volt legfőbb vágya s igy a nemzet csak önmagát tiszteli meg, ha a legendaszerü alak emléket méltóan ünnepli meg a mai napon.

Petőfi Sándor nincs több. Csak egy volt! Csak egygyel ajándékozta meg e nemzetet a nagy mindenség Ura. Ha valaki a nemzet nagyjai közül hálára és tiszteletre méltó nemzete részéről, ugy Petőfi Sándor minden körülmények között azok közé sorolható.

Petőfi költészetével rokonszenvet hóditott a magyar geniusznak, forró hazaszeretetről, szabadság és szerelemről szóló dalai mindenütt meghóditották a sziveket. Népköltő volt a szó teljes értelmében, népköltő, kiért rajongott a nép, akiket megértett az ő nemes szive s akik megértették őt.

Félszázad óta Petőfi dalai hatása alatt áll a magyar nemzet. Félszázad óta az ő dalaiból lelkesedik a magyar ifjuság. Az ő gyujtó »Talpra Magyar« ját éneklik szerte e hazában márczius 15-ikén. Glóriás alakját a nép rajongó szeretete veszi körül és lángoló lelkesedés kél má is dalai nyomán:

Szabadság, szerelem,
E kettő kell nekem.

Igy dalolt a költő. Mily magasztos fogalom! Mily nemes szivre vall Petőfinek e dala. Szerette hazáját végtelenül. Lelke, szive, a szabadságért vágyott. Szabadnak, boldognak óhajtotta látni nemzetét. És a költő, ki perzselő dalaival lángra gyujtotta a honfi kebleket, ki a haza védelmére serkentette dalaival nemzetét — nem elégedett meg a dalaival elért sikerrel, forró vére nem tudott nyugodni, félretette ő is a lantját, beállt szabadsághőnek és ott lelte hősi halát a csatatéren.

Ott, hol a Küküllő vize folydogál kigyózó mederben, fűzfák árnyékában hömpölyög tova a Maros felé, ott esett el Petőfi. Ott ünnepel ma a magyar nemzet gyászünnepet, legnagyobb költőjének dicső emlékét tiszteli meg a mai napon. Lerója a hála és kegyelet adóját nagy fia iránt.

Legyen áldott emléke, mint igaz és el nem muló hódoló ragaszkodás és szeretet, melylyel a nagy költőt nemzete környezte.

Áldás emlékére!

**Huss Gyula.**

## TÁRCZA.

### Petőfiről.

Soha ki nem alvó lángok törnek az ég felé az ismeretlen sirból, melyben Petőfi Sándor aluszsza a halhatatlanság álmait. Vajon mit álmodhatik odalent a költő, akinek lángelméjének tüzénél millió ember érzése tisztult meg.

Sokszor elgondolkodom a fölött, kinek énekelt ő inkább: a szerelmesének? a hazafiaknak? vagy a forradalmároknak? Hajlandó vagyok ahhoz a nézethez csatlakozni, hogy a forradalmároknak. Ezeknek a világ teremtésével egy idős és minden históriai esemény alkalmával föl-föl tünedező szilaj apostoloknak, akik egyaránt hordozzák keblükben a világ megváltozását és megrontását. Nincs eszme, mely jobban magával tudná ragadni az embert, mint a forradalmi. Nincs tüz, mely szivet és lelket jobban megperzsel, mint a forradalom. Petőfi, aki mindenben az abszolut érzések embere volt, a forradalomról dalolva, emelkedett ihletének zenithjéig.

Egyébként azt hiszem, hogy a Petőfiről keletkezett irodalom egyetlen olyan művet sem produkált, melyből tisztába tudnánk jönni a költő egyiséégével. A legtöbb Petőfi-biografia csak arra alkalmas, hogy fogalmat tudjunk magunknak alkotni Petőfiről. Azt mondják, hogy az élet- és jellemrajz, melyet Gyulay Pál a jó költőtök elkeseredett ellensége irt Vörösmartyról, és nemes költői egyéniség volt Vörösmarty, de ő ugyanegy maradt minden művében. Ez persze nem hiba, de Gyulay feladatát rendkivül megkönnyitette. Petőfi más a szerelmes verseiben, más a hazáról irtakban és más ő egészen a forradalmakban is. Annyira más, hogy csak az öregek iranti köteles tisztelet tart vissza annak fejtegetésétől, hogy Petőfi ha ma élne, internacionalis költő lenne, soha meg nem béküló harczosa a szocziaiamusnak. Nos hát, ilyen egyéniségről a stilisztikai tankönyvekben tanitott biografiát irni nem közönséges feladat. Aki tudni akarja, hogy hogyan élte belső világát és ki volt Petőfi Sándor, az ne tegyen mást, mint olvassa az ő költeményeit, olvassa, forgassa azt a megbecsülhetetlen értéket, melyet hét-nyolcz keserves esztendő alatt szivével összeforrott lelkének kincsesbányájából kiaknázott és nemzetére hagyott. Amit Petőfi érzett és tudott, azt mind megirta költeményeiben, semmi sem maradt előttünk rejtély, ami gondolat benne meggyőződéssé vált.

Az irodalom tudósai és tanitói ennek daczára sem tudnak róla olyan jellemrajzot alkotni, mely a Petőfi költeményeinek szellemébe behatolni tudó olvasót kielégitse. S én tudom, hogy ismét kihivom magam ellen a kritikat, ha ennek egyik nagy okául azt hozom fel, ha a kritikusok és életrajzirók nem foglalkoztak érdemszerint Petőn legnagyobb és legnagyobbszerübb költeményével, az „Apostollal". Minthogy nem is irta

Hallottam olyan kijelentést, hogy Petőfi legjobb költeménye a „Falu végén kurta kocsma". Ugyanez az ur véleményét, hidegen vállat vont. Igazán sajnos és felette bosszantó, hogy a magyar értelmiség között akadnak, kik a mi legnagyobb költőinket ennyire félreértik. Ebből látszik, hogy sem az iskolában, sem az életben nincs alkalmuk Petőfivel helyesen foglalkozni.

A mindenek által kicsinyitett apostol a világ legnagyszerübb költeménye. Gyönyörübb bibliája sohasem lesz a forradalmároknak. A sok rafogás közül, melyekkel az Apostolt elhalmozzák a leghatásosabb az, hogy Petőfi még ifjú, kiforratlan korában irta s ehhez képest az Apostol is magán viseli a kiforratlanság jellegét.

Micsoda nevetséges vád! Huszonötödik évében volt Petőfi, mikor e művet megteremtette, huszonkilenczedik évében halt meg. Ki meri azt állitani, hogy halála előtt négy esztendővel kiforratlan volt?

Az Apostolban, mely a költő legremekebb alkotása — bocsánat, hogy véleményemet ily szabadon merem nyilvánitani — Petőfi minden képességét ragyogtatja. Megdalolja a nyomort, a legkeserveseb bet és bevonja magasan szárnyaló költészetének sugarból szőtt fátyolával. Megdalolja a szerelmet, mely miként az örök, végtelen és mély, mint a tenger. Dalol a hazáról, melyet imádott. Beszél a rabszolgaságról, beszél ugy, ahogy senki sem előtte, sem utána. Zeng a sza-

egy elszabadult üstökösből meritette volna. És megirja az Apostolt — mintha magáról irna.

Igen, ez ő, ő, az apostol, aki nem tudott mást, mint szeretni és szabadon gondolkodni, érezni.

És az egész költemény hymnusz, a forradalom igazi himnusza.

Aki tudni akarja, hogy ki és mi Petőfi, vésse az Apostol minden egyes szavát a lelkébe.

. . . . S ünnepeljük most őt, ki ötven esztendő előtt nyomtalanul elveszett egy véres csatában. Nagyságát csak öregbiti a kifürkészhetetlen eltünés gyönyörü romantika vonja be halhatatlan emléket.

Ó milyen szép dolog ez! Egy nagy nemzet a maga jószántából, a saját szive érzésétől indittatva ünnepli dalnokát, akit szeret és csodal. Szerte a hazában felhangzanak fiatalok és vének ajkairól az örökké uj dalai szobrok, koszoruk és vigalmak jelzik mindenüt a hazában, hogy itt élt ő, itt, ahol akkor is, most is sok mostoha gyermeke volt a földnek.

Én hallom, értem ez ünnepi zajt és nagy a gyönyörüségem. És ebben az emelkedett hangulatban éppen nem disszonáns nekem a kérdés mely közvetlen tapasztalatom nyoman lelkemben felmerül:

Vajon ki értette jobban Petőfit: a szociálistak, akik az idei marczius 15-én megkoszoruztak szobrát, — vagy az a szegény boldogtalanul szerelmes csendőrőrmester, aki az összel szolgálati fegyverével sziven lőtte magát és amikor ráakadtak, a halott megmerevült kezében Petőfi költeményeinek olcsó kiadását szorongatta? . . . .

**Erdősi Rezső.**

# Az aratás.

Mintegy három millió métermázsira becsülte a hivatalos jelentés azt a többletet, melyet az idén buzában learattunk. A tőzsdén a buzaárak ezzel a kedvező jelentéssel szemben folytonosan emelkedtek, amit azzal igyekeztek megmagyarázni, hogy a világ három buzatermező országának, az amerikai Egyesült Államoknak, Oroszországnak és Romániának rosszabb termésre van kilátása mint amilyen eredménnyel zárták a mult évet. Ebből a körülményből tehát bizvást azt lehet következteti hogy viszont mi a jósolt terméstöbbletet kedvezően értékesithetjük külföldön.

Való igaz, hogy a fent emlitett államoknak rosszabb termése lesz, mint volt a mult évben, de — amint most már mind nyilvánvalóbb lesz — korántsem annyira, mely a mi kiviteli mérlegünket javithatná. A legutóbbi hivatalos kimutatás szerint ugyanis — szembeállitva a mult évi tényleges eredményeket a folyó évi becsléssel — a következő kilátásaik voltak:

| Év | Egyes.-Allamok. | Oroszorsz. | Románia |
|---|---|---|---|
| 1898 | 189.000.000 | 123.000.000 | 16.000 000 |
| 1899 | 149.000.000 | 80.000.000 | 7.000.000 |

E kimutatás szerint tényleg óriási a csökkenés, de ennek megjelenése óta nagyot változot a helyzet. Nevezetesen mind három államban a kedvező időjárás következtében a terméskilátások nagy mértékben megjavultak, ugy annyira, hogy a beltogyasztást lehetőleg fedezni képesek, sőt némi exportra is lehet kilátásuk.

Ezzel szemben a helyzet nálunk rendkivül rosszabbodott. A junius hó 10-én megjelent utolsó előtti termesbecslés 38.509.464 mm. buza hozamot helyezett kilátásba, az utolsó termésbecslés már csak 35 897.057 métermázsát, — mely azonban a mult évi eredményt még mindig 3 millió mm. val multa volna fölül, — a tényleges eredmény pedig a mellett bizonyit, hogy a legjobb esetben mindössze is a mult évi eredményt fogjuk megkö elitení.

A szeszélyes, folytonosan esős időjárás nemcsak az aratást hátráltatta, hanem a már ére t kalászt is leverte, ugy hogy egész hatalmas táblák dőltek meg, ami ugy a buza minőségére, mint az aratási munka végzésével sulyos visszahatással volt. Komplikálta és még inkább nehézzé teszi a helyzetet az is, hogy a keresztek ki nem száradhatnak teljesen, ami viszont a cséplést késlelteti.

Magyarán mondva csehül állunk. A vélt fölösleg — mely pedig tényleg meg is volt — eltünt, s ezzel mintegy 35—40 millió forinttal lettünk szegényebbek. Pedig nagyon ránk tért volna egy kis jó termés annyi balsikerü esztendő után. Hiába mi még mindig földmivelő állam vagyunk, semhogy egy közepesnél rosszabb esztendő vetszendőbe ment értékét elviselhessük. Mert szerencsétlen viszonyaink közepett nemcsak azt kell ám tekintenünk veszteségnek, amitől a természet foszt meg bennünket, hanem azt az árveszteséget is, mely ilyenkor aratás után előáll. A kisebb gazda nem képes várni, nincs hozzá elegendő anyagi ereje. Fizetési kötelezettségei pedig rendszerint aratás után esedékesek, sőt mi több, adóját is irgalmatlanul megveszik rajta aug. 15-en. Mit tegyen? Igaz ugyan, hogy ha várna a termésével, jobb árt kapna később-ben érte, de más utja módja nem lévén a pénzszerzésre, gabonáját kénytelen a piaczra vetni.

És itt a bökkenő?

Ilyen kisgazda van ezer és ezer. Ha most ezek ugyanegy időben mindnyájan piaczra dobják a buzát, a nagy kinálat folytán csökken az ára, s igy lesz a gazda saját magának megrontója. Persze ez ellen a kényszerhelyzet ellen lehetne védekezni, de tudj' Isten, ugy látszik még mindig vérünkben van a Patópáloskodás.

A közraktárak intézménye teljesen megóvná a gazdák érdekeit, mert ha nem is tudná hirtelenében jó árért értékesiteni gabonáját, beadja a közraktárba, ahol kap rá előleget, melyből fedezvén fizetési kötelezettségeit, könnyen várhat mindaddig, mig csak kedvezőbb, illetve megfelelő árért tudadhat rajta. Nagy ideje lenne már, hogy gazdaközönségünk komolyan fontolóra vegye azokat a mérhetetlen előnyöket, melyek a közraktárak létesitésével járnak.

Most már persze eső után köpönyeg, mert a termés a nyakunkon van, s ha pénze nincs máshonnan a gazdának, bizony kénytelen azzal a piaczra menni. A mérséklet azonban itt sem árt. Előrelátó gazda meg kell, hogy tudja választani azt az időpontot, midőn buzájának eladásával nem járul hozzá az árdepressiónoz.

Az eredmény pedig, ha nem is olyan fényes, vagy kielégitő, mint azt várni lehetett, elkedvetlenitőleg ne hasson. Igyekezzünk, dolgozzunk ernyedetlen kitartással tovább, hisz ebben az esetben mindenkép közelebb állunk a sikerhez, minha ellenkezőleg cselekednénk.

# A vasutasok tánczvigalma.

— Saját tudósitónktól. —

Kis-Czell, julius 24.

Nem sajnálva semmi áldozatot, különösen pedig fáradságot: vasutasaink mindnyájan oda törekedtek, hogy kellemes élvezetet nyujtó estélyt rendezzenek, f. hó 23-án valamint hogy temetkezési egyletünknek, ezen humánus intézménynek alapját gyarapithassák. Merkly Gyula elnök élén a rendezőség derekasan megfelelt hivatásának, s méltán elmondhatjuk, hogy olyan kedélyes tánczestélyt teremtettek, melylyel nem minden kis város társadalma dicsekedhetik.

Reményükben — a közönség részéről — nem csalatkoztak, mert áldozatkész fáradozásaikat siker koronda.

Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül a kis-czelli polgárság és vasutasaink között az utóbbi időben kitört viszálykodást, melynek még csak árnyékát sem lehetett látni a multban. Alaptalan az ok erre mind a két felnél s ha ezen alaptalan viszálykodások gyökeret vernek, az eddigi kapocs, mely szép egyetértésben összetartotta őket meg fog bomlani s csak társadalmunk meglazulását idézné elő, mely mindkét rétegnek nagy kárára lenne, amit aztán csak gyérekes könnyelmüségnek tudhatnánk be. Álljon hát helyre a szép egyetértés, összetartozandóság, mert csak vállvetett erővel lehet munkálni a társadalom közjaván s lehetünk egymásnak hasznára.

Az estély lefolyásáról a következőket adjuk:

A vasuti állomás bejárójánál nemzeti szinű lobogó hirdette a vasutasok tánczvigalmát; a vasuti vendéglő kertjének bejáratánál pedig pompásan, a vasutasok jelvényével feldiszitett kapu alatt várta a rendezőség az érkezőket, kik mindannyian a legszivélyesebb fogadtatásban részesültek. Az érkezők sorában ott láttuk városunk szinejavát.

A délutáni órákban folyt le a tekeverseny, melyben igen sokan vettek részt s igyekeztek az értékes nyereménytárgyakat elnyerni.

Este 8 órakor megkezdődött a táncz a mulatságos konfetti játékkal, s a nőknek szépen frizurált hajukról a záporként hulló konfetti lovegek eltávolitása elég dolgot adott. Kilencz órakor volt a tüzijáték, mely pompás élvezetül szolgált a megjelenteknek. Azután akadálytalanul folyt a táncz világos reggelig. A négyeseket 20—30 pár tánczolta.

Jelen voltak:

*Asszonyok:* Illés Istvánné, Stettka Ferenczné (N.-Dömölk), Dénes Zsigmondné, Loránth Gyuláné, dr. Balassa Jenőné, Varallyay Pálné, Höhn Vilmosné, Pálfy Gézáné (Merse), Lengyel Mórné, Hofthauzer Sándorné, Wieder Bélané (Szombathely), Magdics Jánosné (Pápa). Neuhauser Edéné, Benkő Karolyné, Hegyi Endréné, Zathureczky Bélané, id. Reich Imréné, Schleifer Kálmánné, Merkly Edéné, Horváth Mihályné (Pápa), Simonics Vilmosné (Pápa), özv. Kokas Kálmánné (Szombathely), Lobermayer Gyuláné (Szombathely), ifj. Reich Imréné, Klaczek Istvánné, Kovács Józsefné, Steiner Rudolfné, Alstädter Józsefné, Kovács Istvánné, Kollin Károlyné, Hosztinek Károlyné, Hoffmann Sámuelné, Szarka Istvánné, Gróf Karolyné, Szarka Józsefné, Nagy Pálné, Sulok Józsefné, Vass Jánosné, Endrényi Mihályné, Kelemen Ferenczné, Kovács Vilmosné, Saly Istvánné, Borsos Ferenczné, Szabó Lajosné, Laluk Ferenczné, Karász Józsefné, Hollósy Istvánné, Radó Ignáczné, Szalay Józsefné Dermay Ignáczné, Halász Gyuláné, Liptak Károlyné, Marosy Józsefné, Jeney Károlyné, Orosz Józsefné, Károlyi Józsefné, Kuthi Józsefné, Matics Istvánné.

*Leányok:* Tornay Antónia (Szombathely), Deim Teruska, Stettka nővérek (N.-Dömölk), Radó Sarika, Orr Margitka (Pápa), Magdics Mariska (Pápa), Loránth Margitka, Neuhauser Böske, Hegyi Lujza, Pékovics Juliska, Kirschner Aranka (Kónyi) Szarka Aranka, Diósy Ilona (Szombathely), Reich Lujza, Gergely Ottilia (Fülek), Jeney Margit, Vass Rozika, Szepessy Erzsike (Debreczen), Tóth Etelka, Györkös Margit (Budapest), Szeiler nővérek, Hódossy Gizi (Szombathely), Hódossy Laura (Szombathely).

*Felülfizetlek:* dr. Hollósy Juszticzián, N.-N. 10—10 frt; Zathureczky Béla, özv. Deim Sándorné 6—6 frt; Kelemen Tivadar, id. Reich Imre, Láng Imre Aschenbrenner Mihály 5—5 frt; Dénes Zsigmond, dr. Pletnics Ferencz 4—4 frt; Szabó József, Farkas János, dr. Balassa Jenő, Loránth Gyula, Pálfi Géza, Alstädter József, Stettka nővérek, Nagy József, Pick Henrik, N. N., dr. Brunner Ferencz, Drozsnyák Gábor, Sipőcz Benedek, Menyhárt Julia 2—2 frt; Klaffi Géza 1 frt 20 kr; Holy János, Vincze Kálmán, Szalay József, Hollósy István, Schütz Gyula, Laluk Ferencz, Hofhauser Sándor, Pramenics Ferencz, Lázár Győző, Sarkány Ferencz, Höhn Viimos, Hosztinek Károly, Hoffman Samu, Kirnbauer nővérek, ifj. Tóry György, Kovács József, Lipták Károly, Magdics Jánosné, Weisz Kálmán, dr. Scheiber Zsigmond, Diósy Karoly, Patyi Jónás, Tóth Gyula, Feurstein Mór, Spielen Ede, Hönig Samu, N. N.

Vass János, Szabó Lajos, Krausz Mihály. Noll nővérek, Belsöffer nővérek, Magdics Antal, Bognár Lajos, László Ferencz Steiner Rudolf N. N., Deutschbauer Károly 1—1 frt; Fodor Károly, Radó Ignácz, Pitze Gusztáv, Komosi nővérek, Kárász József 40—40 kr; Schwarcz Dezső (Devecser) 20 kr.

Az összes bevétel volt 201 frt 71 kr; kiadás 99 frt 83 kr. A temetkezési alap javára tehát megmaradt 101 frt 88 kr.

A „Kis Czelli vasutasok temetkezési egyleté“ nek elnöksége ezuton mond köszönetet mindazoknak, kik felulfizetni s az estély sikeréhez hozzájárulni szivesek voltak.

# HIREK.

— **Szell Kálmán miniszterelnök** julius hó 25-én a Budapestről esti 6 órakor érkező gyorsvonattal városunkon át hosszabb tartózkodasra ratoti birtokára utazott.

— **Hirlapunk** mai számához mellékelten vecndik olvasóink a lapunk mult vasárnapi számában jelzett vasuti menetrendet.

— **Petőfi ünnepély**. A hallhatatlan emlékü nagy költőnek glóriás alakját egy hatalmas nemzet kegyelete veszi ma körül, midőn gyászos kimulásanak 50-ik évforduló napját minden igaz magyar ember hazafias lelkében megünnepeli. Ezzel tartozik a magyar nemzet Petőfi Sandor iránti hálaját leróni; ki mesébe illő szellemerejével nemzetének az egész világon dicsőséget szerzett. Nem gyász-ünnep ez a mai; a gyász-dalok »Circumdederum«-ját rég és már annyi sokszor elsirtuk felette. Mikor az ország valamennyi népe ünnepli Petőfi Sandor dicsőséges emlékét, hát akkor — habár egy nagy csapas zsibbasztja is e város és vidék közönségének honfiui kebleit — magyar emberhez illőn ünnepeljük meg — ha szükebb körökben is — lángelméju költőnk emléknapját.

— **Városi közgyülés**. A városi képviselőtestület tagjai gyülésre ültek össze a városház tanácstermében e hó 26-án. Pálovits városbiró üdvözlő szavak kiséretében a gyülést megnyitja s a tárgysorozat első pontját: a városi fogyasztási adóbérlet ügyét előterjeszti. A vita soran többen kifejtették ebbeli nézeteiket, melylyel oda konkludálnak, hogy miután a törvény ugy sem engedi meg az albérletbeadást: a városi elöljáróság reputacziója követeli hogy határozatilag kimondassék, miszerint a város egyszersmindenkorra házilag fogja kezelni a fogyasztási adóbérletet. Ez értelemben határozott azután a képviselőtestület azzal a hozzáadással, hogy az albérletbeadásnak egy hónapi meghosszabitásaért fog folyamodni a város; mely idő alatt alkalom nyujtassék a kezeléshez való berendezkedésre. Ez ügyből kifolyólag a felszaporodó ügyek folytan 1898. jul. 1-től kezdődőleg a képviselőtestület Palovits városbiró fizetése 200 frttal felemeltetett. Pick Henrik képviselő Loránth Gyula városi jegyző fizetésének 30 frttal való felemelését inditványozza, melyet Loránth Gyula jegyző azzal indokolt, hogy a város által javadalmazott földbirtokból már néhány év előtt 1 kat holdnyi terület homokfejtésre kisajátittatott. Ezért a képviselőtestület 1898. évi januar 1-ig visszamenőleg évi 40 frt kárpótlást szavazott meg Loránth Gyula városi jegyzőnek. A tárgysorozat utolsó pontja: Károlyi alispán leirata a vb. kis-czelli takarékpénztár ügyében. A képviselőtestület már egy előbbi gyülésében elfogadta ugyan a 60 szazalékos kiegyezést, de a különfele alapokban elhelyezett 3406 frt 18 krt nem részletezte tehát ennek elintézését kéri az alispán leiratában. Ezen ügy elintézésével Loránth Gyula jegyző bizatott meg, ki a következőkben adta elő a nevezett tőke alapjait: szentmise-alap 84 frt, ugyanezen alap még 78 frt 34 kr., községi pénztár-alap 654 frt 84 kr, gyámpénztár-alap 1000 frt, szegény-alap 1079 frt. — Az inditványok során Pick Henrik az egyes utak tatarozását kéri, melyre Pálovits vbiró igéretet tesz, hogy legközelebb intézkedni fog; végül Weisz képviselő inditványozza, hogy az utczák öntözését rendelje el a városi hatóság; Pálovits vbiró nem tartja czélszerűeknek a mai rendszerrel az utczák öntözését, mint azt már állitása szerint a tapasztalat is bebizonyitotta, tehát ez inditványt nem is tárgyalta bővebben a képviselőtestület. — Végezetül Pálovits vbiró megköszöni a képviselőtestület türelmét s a gyülést bezárja

— **Vadászati idény**. Két nap mulva kesz az az irtó háboru, melyet a vadászok a mező és erdői vadjaira évenkint rendezni szoktak. Alkalomszerűnek véljük idezgetni az orvvadászok számára alkotott törvény büntető szakaszainak kivonatát: „Az 1875 XXI. t.-cz. 15. § a értelmében, aki vadászati jegy nélkül vagy másnak nevére szóló jegyével vadászik, vagy vadászati jegyét másnak adja át, vagy az emlitetteknek felszólitására elő nem mutatja, pénzügyi kihágást követ el, mely birsággal büntetendő; 1 frt és ismétlés esetén főközatosan 10 frtig; 20 frttól 100 frtig büntetendő, ki hamis vadászati jegy használata mellett vadászik; 50 frtól 200 frtig, ha a felszólitott a vadászattal azonnal fel nem hagy. Ha az orvvadászat éjjel vagy keritett helyen, vagy tiltott eszközökkel történt, 100 frttól 200 frtig terjedhető pénzbirsággal büntettetik. Azonfelül, amennyiben az elszámlálható esetek a büntető törvényben is tiltott cselekmenyt képeznek, a bünyádi eljárás külön megindithato.

— **Kombináczió a városházán**. Mult számunkban a „Városi fogyasztási adóbérlet ügyében“ közzétettük, hogy a város folyamodni fog a további albérletbeadásért, melyet mint határozatot mondott volna ki a képviselőtestület jul. 17-iki gyülésén. A városházán szerzett ezen értesülésünket helyre igazitja ugyancsak a képviselőtestületnek e hó 26-án tartott gyüléséről szóló tudósitásunk. Mult közleményünk csupán kombináczió lévén a városházáról tehát kérjük jövőben b értesitéseikben a határozatot ne kombinacziókkal méltóztassanak felcserélni

— **Gyászhir**. Részvéttel értesültünk ama gyászesetről, mely főtisztelendő Pálinkás Géza sági plébános köztiszteletben álló édes atyjának, Palinkás János elhalálozásával történt e hó 25-én. Temetése, melyen ott láttuk a környék intelligenczialjának nagy részét jun 27 én ment végbe a közönség óriasi részvéte mellett. A gyászszertartást Hollósy Justian apát úr végezte fényes segédlettel. — Áldás emlékére!

— **Tüzoltóink gyakorlata** Lapunk mult heti számában megirtuk, hogy a tüzoltó-egylet vezetősége gyakorlatra fogja összehivni az egylet tagjait Reméljük tüzoltóink tömeges részvételével ez meg is történik Érdekkel nézünk elébe, miután ezeff közhasznu intézmény már hosszu idő óta nem ad magáról életjeit.

— **Esküvő**. Dr Grünwald Samu zalaegerszegi ügyvéd e hó 23-án esküdött örökhüséget Zollner Sarolta kisasszonynak Jánoshazán. Tartós boldogság honoljon az ifju házaspár frigyén!

— **A „Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank“** már jun. 1-én megkezdte értékesitési üzletágát. Ezen praktikus és üdvös intézményt ajánljuk a földbirtokos gazdák figyelmébe. Egyebekben utalunk nevezett pénzintézetnek lapunk más helyén közétett felhivására.

— **Megbüntett tüzoltók**. Papp Ferencz F. Nemes-kereszturi II-ik kerületi tüzfelügyelő feljelentette a borgátai t zőrséget a kis-czelli szolgabirósagnál; mert a kitüzött napon megtartandó szemlén nem jelentek meg. 61 tüzoltó köteles egyént idézett be evégből a főszolgabiró Borgátaról e hó 27-én. Papp Ferencz kerületi tüzfelügyelő előadása alapjan a főszolgabiró 55 tüzoltó-kötelest egyenkint 1 korona pénzbirsággal büntette meg. Okulhatnak róla a Kemenes-Szent-Martoni tüzoltók.

— **Becsületes megtaláló**. Gáspar Kalman helybeli borbély iparos mult vasárnap 4 frt 80 krt tartalmazó pénztárczáját elvesztette s azt Horváth József asztalos megtalálta és nyomban a tulajdonosnak átszolgáltatta. Gaspar Kalman ezuton mond köszönetet a becsületes megtalálának.

— **Tüzoltó-szemle**. Előző lapszámainkban már beszámoltunk Benkő Károly kerületi tüzfelügyelő urnak egyes községekben megtartott szemléiről. Legutóbb Szergényben, Nemes-Magasin és Pormagasin volt a szemle. A kivezényelt tüzoltók mindenütt iskolázott gyakorlottsággal mutattak meg készültségüket, melyért elismerés illeti az ambiczózus vezető egyéniségeket. Örömmel konstatálhatjuk, hogy — egy két község kivételével — a kerület községeiben páratlanul áll a tüzoltó-szervezkedés, melyben érdeme van Benkő Károly kerületi tüzfelügyelő urnak is.

— **A gabna cséplés** a város szélein levő szérükertekben már megkezdődött. Figyelmeztetjük a hatóságokat, hogy a cséplő-helyeken gyakori szemét tartson, az esetleges bekövetkezhető veszedelmek meggatlása czéljaból.

— **Megunta az életét**. Pécz Teréz gérczei illetőségü cselédleány bujakóros betegsége folytan a helybeli kórházba került, hol hat heti gyógykezelés daczára sem szabadult meg bajától; azért ugy latszik, megunta az életét, mert a kórház egyik emeleti ablakából a napokban levetette magát.

— **Uj szállodás**. A „Hungária“ szalloda aug 1-től fogva a pápai „Gróff“ szalloda volt bérlője: Steger vendéglős veszi haszonbérbe.

— **Megfutamodott lovak**. A postahivatalról kivezető uton nagy hamodással szaguldtak ki Mészáros János lovai fogatjával 1 hó 27-én; mi[illegible] megfutamodott lovak a Gyarmathy-szerre kiértek, a fogat felborult s igy vonszolták azt néhány ölnyire a rajta ülő kocsisgyerekkel együtt; mig aztán a segélyre sietők a lovakat meg nem fékezték. Szerencsére nem ült senki a kocsiban a kocsison kivül, ki erős zuzódásokat szenvedett.

— **Megalakult önkéntes tüzoltó-egylet**. Kolosa Ferencz M-gencsi körjegyző kezdeményezésére és elnöklete alatt Kemenes-Szent-Péteren f. hó 23-án 1 alapitó 5 partoló és 37 működő taggal önkéntes tüzoltó-egylet alakult; az alakuló közgyülésen a tisztikar megválasztatott s az elnöklő körjegyző által kidolgozott alapszabályok behaló tárgyalás után egyhangulag elfogadtattak. Az alapszabályok most vannak leirás alatt legkövelebb jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz felterjesztetnek.

— **Előfizetési pénzeket** kiadóhivatalunkon kivül elfogad Zsigmond István könyvkereskedése Kis-Czellben, hol helyiérdekü, bel- és külföldi képeslevelező-lapok nagy választékban állnak a közönség rendelkezésére.

# NYILT-TÉR.

(E rovatban közöltekért felelősséget nem vállal a szerk.)

## Nyilatkozat.

A társadalomban vannak egyéniségek, kik lelketlen szószátyárkodással nem általnak a csendes családi tüzhelyhez behatolni s azt minden izében feldulni, nem általnak egy ártatlan embernek exisztenczialját galád furfanggal megrontani.

Ezen egyéniségeket méltán elnevezhetjük a társadalom bélpoklosainak, akik ép ugy megérdemelnék a szamüzetést, mint hajdan azt a bélpoklos betegekkel cselekedték, mig az utóbbiakat a jó Isten csapása sujtotta az irtózatos betegséggel, addig az előbbieknek megrögzött egyéniségük mániaja bélyegzi homlokukra a »*társadalom bélpoklosa*« jelzőt.

Sajnos, városunk-társadalmában is vannak ilyenek, kik engem jelöltek áldozatul, melynek folytán kényszerültem a nagy közönség előtt nyilatkozni.

Ugyanis az kolportalják egyesek, mintha én egyes kereskedő és iparos polgártársaim adóját méltánytalanul keveselném s ellenük feljelentéssel óhajtanék élni.

Mindez hiitvány rágalom s a kenyéririgységnek egy bizonyos jele, melylyel tönkretenni igyekezznek.

Tehát ezen ellenem irányuló rosszakaratu vádaskodásokat, melyek reputacziómat és exisztenczámat fenyegették, a leghatározottabban visszautasitom s mindazon egyéneket, kik ellenem ezen sulyos alaptalan vádakat kolportaltak, — mindaddig jellemtelen hazug szószátyároknak nevezem, mig állitásaikat be nem bizonyitják.

Végül t. Horváth József polgártársam fogadja hálás köszönetemet, hogy a lelketlen kupának vádaskodásaira figyelmeztetni szives volt.

**Gáspár Kálmán,**
borbély és fodrász.

301|899. sz.

# Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kis-czelli kir. járásbiróság V. 222. számu végzése következtében dr. Balassa Jenő ügyvéd által képviselt, Jánosházai Takarékpénztár javára, ifj Szabó István, Molnár György s társa ellen 355 frt 64 kr. s jár. erejéig 1898. évi auguszt. hó 5 én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 1405 frt és 50 krra becsült következő ingóságok, u. m.: gabona és takarmánynemü, gazdasági fölszerelés, stb. nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a kis-czelli kir. járásbiróság 1899. évi V. 222/4. sz. végzése folytán 355 frt 64 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi junius hó 28 ik napjától járó 6% kamatai, 1/2 % váltódij és eddig összesen 52 frt 28 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig Borgátán, a helyszinén leendő eszközlésére **1899 évi augusztus hó 5-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 420 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kis Czellben, 1899. évi julius hó 23-ik napján.

VIGH KALMÁN,
kir. birósági végrehajtó.

---

**REICH IMRE**

**ácsmester, deszka, épület- és metszettfa kereskedő**

**Kis-Czellben** Sági-utcza végén.

A'ulirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Kis Czellben, a Sági utcza végén a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

**deszka-, épület- és metszettfa kereskedést**

nyitottam. Midőn azon szerencsés helyzetbe jutottam, hogy anyagaimat — egy a steier valamint az usztatott kárpáti fákat — az első kézből vásárolhatom, az eddig létező árakat tetemesen leszáltitottam.

Az épitészet és fakereskedés terén szerzett több évi tapasztalataimat oda fogom irányitani, hogy a n. é. közönséget mindenkor a legszolidabban és lelkiismeretesen kiszolgálhassam.

Elvállalok minden néven nevezendő ácsmunkákat, ugymint: tetőzetek, toronysüvegek, vizi és száraz malmok épitését.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

**Reich Imre**

deszka-, épület- és metszettfa kereskedő.

---

**Köszönetnyilvánitás.**

*Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvormesteri hivatala.*

Általános Asbestárú-gyár

O cs.-királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkivül megvan elégedve az asbesttalppal bélelt czipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e czipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más közönséges czipőknel. Kéri ő k egy pár vadász-czipőt, hogy annak a mintájára készitessenek másikat n-esthez-szel ugyanannal a czipőnél s azután küldjék ide.

Hivatva, hogy e vadászczipők ép oly jók lesznek és ep ol megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonczipők.

Zagráb, 1898. jul. 8. KIRÁLY, kép tány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási biróság elnöke a következőket irja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbesttalpbélelt czipők kitünő eszközek bizonyultak, szárazan és puhán járok, megszünt minden lábfájásom, ugy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi tovább orvoslást nem igen.

Szives mindenkor köszönettel

Dunaföldvár, 1897. évi szept. 17. tisztelő hive

**Weke Sándor.**

*viseljünk lábbelit a dr. Hőgyes féle szab. Asbesttalpbélés nélkül!*

Orjuk lábainkat nedvességtől, meghülestől izzadástól.

**Nincs többé lábfájás!**

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrsemcsyedés, sem lábda, annak sem hagyja.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak ki czipőjét dr. Hőgyes-féle, az egészségügyben szabadalmazott asbestbélés el látja el.

Kettős-vastag-ügu 1 frt 20 kr. egy-szerü 6. kr. homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitünő égés legjobban bizonyitja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 párat szállitott.

Szétküldés csakis utánvettel vagy a pénz előleges beküldé e mellett. Felvilágositások, prospectusok és köszönetnyilvánitások ingyen.

**Viszonteladóknak megfelelő árengedmény**

**Asbestárú-gyár** betéti-társaság

BUDAPEST, Szív-utcza 18

---

# HORVÁTH JÓZSEF kávéháza

**Kis-Czell, a vasuti állomás közelében.**

A modern igényeknek teljesen megfelelő

# Kávéház.

Hosszu évek tapasztalatait érvényesitendő, minden igyekezetem oda irányul, hogy a m. t. vendégeimnek lelkiismeretes *pontos kiszolgálással, kitünő legjobbminőségu kávéházi italokkal* rendelkezésére állhassak.

**Naponkint fagylalt és jegeskávé kaphato!**

Számos látogatásért esedez tisztelettel

**Horváth József**

kávés.

---

# Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank Részvénytársaság

KIS-CZELL.

# Felhivás.

Intézetünk a már korábban terv e vett bizományi és közvetitési üzletágat f. **junius hóban megkezdte**, hogy ezzel üzletfeleinknek a gazda és birtokos közönség előnyére és hasznára lehessünk azáltal, hogy termenyeinek értékesitését a lehetőleg elérhető legmagasabb áron eszközölhessük, e végből tisztelettel kérjük, intézetunket az eladásra szánt termenyeinek értékesitével **megbizni.**

Az értékesitési megbizás keresztülviteléhez kérjük minden egyes esetben az eladásra kerülő termenyből (2 zacskóban) nagyobb mintát lezárva **küldeni** és irásban közölni a határozott eladási árt, az eladandó mennyiséget (vaggon egység súlyt, a szállithatási időt és azon vasutállomást, honnét a szállitás történhetik.

Megbizatásunknak a lehető leggyorsabban fogunk megfelelni és értékesitett termények után befolyt összegeket a beérkezés után **azonnal ki fogjuk fizetni** és csupán jelentéktelen közvetitési dijat fogunk levonásba hozni. — Ha pedig a pénz hozzánk késedelmesen érkeznék meg, mi eladó **kivánságára előlegesen is fogunk pénzt rendelkezésére bocsájtani.**

Összeköttetéseink közvetlensége folytán abban a helyzetben lehetünk, hogy megbizatásunkat legsikeresebben teljesithetjük.

Ezen felhivásunkat a gazda és birtokos közönség b. figyelmébe ajánljuk és miclőbbi megbizásait várjuk.

kiváló tisztelettel:

**Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank Részvénytársaság**
igazgatósága.

---

**Vas- és Veszprémvármegye legolcsóbb bevásárlási forrása!**

FIÓKÜZLET: KIS-CZELL Gyarmathy tér.

# Lővenstein J.

FIÓKÜZLET: PÁPA Kossuth Lajos-utca

divatáru üzlete

**Kis-Czell, főüzlet Schreiber-féle ház.**

Egyedül csak nálam kaphatók az alábbi rendkivüli olcsó, és **legjobb minőségü áruk**:

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 finom férfiöltönynek való kelme | 1 frt 50 kr. | Legjobb minőségü kékfestő | — frt 17 kr. |
| 1 „ no-ruhának „ „ | 1 „ 60 „ | 1 v. minőségü czérna házi vászon | 4 „ — „ |
| Legjobb minőségü parget „ „ | — „ 13--16 | 1 „ „ rumburgi „ | 4 „ — „ |
| „ „ czerna kanavász | — „ 14--15 | Legjobb minőségü sifon | — „ 16--18 |
| „ „ ingnek való sefir | — „ 17 kr. | „ francia delén | „ 35 kr. |
| „ „ karton | — „ 13—16 | 1 négyrétü gallér | — „ 12 |
| „ „ pické | — „ 16. kr. | 1 pár kézelő | — „ 20 |

**Ugy fő- valamint fióküzleteinkben nagy választék áll rendelkezésre!**

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty“ könyvnyomda és hirlapkiadó vallalat gyorssajtoján Devecserben, 1899.